

BG 835 a

Algemeen beleidskader 2009-2013

Krachtige mensen, samen sterker!

Laat je zien!
> Congres 2009

> *Werkt in je voordeel*

Inhoud

FNV Bondgenoten
Bibliotheek
Postbus 9208
3506 GE Utrecht

Voorwoord

Krachtige mensen zijn de kern van de vakbond

7

Decent work en participatie

8

Beleidsbesluiten

9

Grenzeloos solidair en sociaal

11

Beleidsbesluiten

11

Mijn FNV

13

Beleidsbesluiten

13

Voorwoord: Krachtige mensen, samen sterker

De bond voor iedereen

De wereld waarin we leven verandert snel, steeds sneller. We leren elkaar wereldwijd kennen door digitalisering en globalisering. Het eerste decennium van de 21e eeuw is turbulent: mobiliteit, migratie en uitbundige economische groei in met name de BRIC-landen (Brazilië, Rusland, India en China), maar ook vele regionale conflicthaarden, fundamentalisme en terrorisme, de klimaatverandering en de niet uit te roeien armoede zijn met regelmaat op voorpagina's van kranten en op websites terug te vinden. Toch overheerst het beeld van ongekende mogelijkheden en grote verwachtingen: 'the sky is the limit'. Ook wij, FNV Bondgenoten, zijn positief gestemd over onze eigen mogelijkheden en toekomst. Mensen zijn ondernemend, veranderingsgezind, mondig en kritisch. Dat geldt voor de in welvaart opgegroeide mens, maar ook voor de vluchteling die huis en haard heeft verlaten en z'n leven riskeert om ergens anders in de wereld een beter bestaan op te bouwen.

We zijn ondernemend in ons werk en sociale leven. 'Rust roest' lijkt het motto en verandering is niet meer iets wat angst inboezemt, maar wat we juist nastreven. De baan en werkgever voor het leven hebben afgedaan. We willen ruimte voor ontplooiing in ons werk en sociale leven, en vooral een balans daartussen. En die balans kan in de verschillende fasen van ons leven anders liggen. We nemen dus graag het heft in eigen handen en staan aan het stuur van onze eigen toekomst. En we zijn kritisch op de kwaliteit van ons bestaan en ons werk. We maken het onszelf kortom niet makkelijk. Want de zeeën zijn vaak erg hoog en vereisen het uiterste van onze stuurmanskunst.

De kennis van vandaag is bij wijze van spreken morgen weer achterhaald. Je ontwikkelen, de veranderingen bij kunnen houden, krachtig staan voor wat jij wilt, is nu relevanter dan ooit tevoren. Zekerheden bestaan niet meer en daar maken we ons, ondanks het feit dat we positief gestemd zijn, toch wel zorgen om. Want het draait niet alleen om ons, maar ook om onze ouders en onze kinderen. Ondanks het feit dat we erg druk met onze loopbanen en privélevens zijn; voelen we ons daarom ook maatschappelijk betrokken. Bij het milieu, mensenrechten en de kwaliteit van onderwijs en zorg. We hechten nog steeds veel waarde aan een sociale samenleving en hebben een hekel aan onrecht, waar ook ter wereld. Goed contact met onze collega's in nieuwe en oude netwerken, lokaal en mondiaal stellen we op prijs, want we realiseren ons dat we samen het verschil kunnen en moeten maken. De wereld verandert snel en

we zijn op zoek naar antwoorden op grote en kleine maatschappelijke vragen. We kunnen die niet altijd geven. Persoonlijk niet, maar ook de overheid en maatschappelijke organisaties, de vakbeweging inclusief, niet. Ook wij geven nog te vaak oude antwoorden op nieuwe vragen. Geen wonder dat 'worldwide' onze aanhang terugloopt. Mensen haken teleurgesteld af of lopen ons voorbij.

Dat zal veranderen. FNV Bondgenoten is groot geworden als een maatschappelijke beweging op het terrein van arbeid en inkomen. Een echte emancipatiebeweging. Een beweging van mensen voor mensen. En juist in een samenleving die erop gericht is dat iedereen voor zichzelf moet zorgen, is zo'n beweging actueel en nog steeds broodnodig. Want juist krachtige mensen maken het verschil en staan samen nog sterker.

Het Algemeen Beleidskader bevat de besluiten die het congres op 29 en 30 januari 2009 in Rotterdam heeft genomen. Daarin vind je ook de besluiten die genomen zijn naar aanleiding van voorstellen van verschillende afdelingen. Die hebben we verbonden met de andere thema's van het Algemeen Beleidskader. Al met al een ambitieus programma, dat we samen zullen gaan realiseren. Een eerste mijlpaal bereiken we al in 2010, met een extra congres over de democratie in onze eigen vereniging. De bond is van de leden, en dat is wat we willen zijn: een prachtige bond met krachtige mensen!

Henk van der Kolk,
Voorzitter FNV Bondgenoten

Krachtige mensen zijn de kern van de vakbond

Krachtig, solidair en duurzaam

De omgeving waarin je leeft en werkt verandert continu. Het werk dat je doet verandert, meestal langzaam, soms radicaal. De rol van de overheid verandert, ze legt steeds meer verantwoordelijkheden neer bij de individuele burger. Als individu verander je ook. Je wordt volwassen, krijgt misschien kinderen, moet op zoek naar een andere baan, kortom je leven verandert. Je kunt veel van die veranderingen, zeker op het gebied van werk en inkomen, zelf bepalen of sturen. Daar is wel voor nodig dat je kennis en kunde verwerft, dat je krachtig bent en je krachtig voelt. Krachtige mensen zijn de kern van de vakbond.

FNV Bondgenoten is de grootste vakbond in de marktsector. We behartigen de belangen van onze leden op het gebied van werk en inkomen en we zijn een kritische, zelfbewuste onderhandelingspartner voor werkgevers en overheid.

We staan dicht bij mensen en we hebben oog voor hun verscheidenheid. Wij zijn een vereniging die haar leden in staat stelt hun positie te versterken en hun wensen te realiseren.

Solidariteit is hiervoor de beste basis. Wij denken en werken vanuit een visie waarin democratie, mensenrechten en duurzaamheid centraal staan. En we werken intensief met andere vakbonden en maatschappelijke organisaties samen. Nationaal en internationaal.

Krachtige mensen

Krachtige mensen zijn de kern van de vakbond. Met onze kennis en middelen zijn we als FNV Bondgenoten bij uitstek in staat mensen te helpen de regie in handen te nemen, krachtiger te worden. We kunnen aangeven welke veranderingen er in de toekomst plaats gaan vinden, bijvoorbeeld wat betreft werkgelegenheid. We maken ons sterk voor mensen die hun werk en leven (tijdelijk) anders willen inrichten, bijvoorbeeld om te zorgen voor familie. En we leveren mogelijkheden voor mensen om zich te heroriënteren op een nieuwe loopbaan of studie, door gesprekken of trainingen.

Krachtige mensen zijn in staat om voor zichzelf en voor elkaar op te komen. Samen kunnen zij veranderingen tweeweg brengen, een groter gezamenlijk doel bereiken: dat is solidariteit.

Solidariteit is ook dat je de ander niet uit het oog verliest, bereid bent haar of hem op te vangen als het mis gaat en erop mag vertrouwen dat jij wordt opgevangen als jij dat nodig hebt. Daar staan we voor als FNV Bondgenoten.

We willen een bond zijn van en voor iedereen. We houden

rekening met de verschillen tussen mensen, want diversiteit is broodnodig en geeft inspiratie. Wij spelen als vakbond een grote rol in het samenbrengen van mensen. Zij krijgen daarmee een stem, die gehoord wordt. Dat is onze kracht: samen staan we sterker!

Duurzame samenleving

Een solidaire samenleving is een duurzame samenleving, een samenleving waarin mensen kunnen groeien, werkgevers en werknemers zich verantwoordelijk opstellen naar toekomstige generaties en een samenleving waarin mensen het opnemen voor anderen in benarde posities, ook ver van hun bed. Duurzaamheid gaat over meer dan alleen milieu. Het betekent dat iedereen, dus ook bedrijven, zorgt voor eerlijke en gezonde arbeid, gelijke kansen voor iedereen, democratie, milieu, mensenrechten, vakbondsrechten en voor een eerlijke verdeling van de welvaart. We hechten er groot belang aan dat iedereen meedoet in de maatschappij. Participatie moet wel mogelijk gemaakt worden: mensen moeten meer vrijheid krijgen zelf te bepalen hoe ze hun werkende leven inrichten. Werkgevers moeten hun organisaties daarop aanpassen.

De rol van de overheid, werkgevers en FNV Bondgenoten moet meer faciliterend worden in de nabije toekomst. Niet mensen vertellen wat ze moeten en kunnen doen, maar de juiste structuur en voorwaarden scheppen waardoor mensen op een duurzame manier hun eigen route en hun eigen toekomst kunnen uitstippelen, rekening houdend met die van anderen.

Decent work en participatie

Gelijke rechten

Waardig, lonend, veilig en gezond werk, decent work, is de basis van ons vakbondswerk en die van vakbonden overal ter wereld. Daarnaast is voor ons van groot belang dat iedereen kán werken, kán participeren. We vinden ook dat iedereen recht heeft op gelijke arbeidsvoorwaarden voor gelijk werk in Nederland en daarbuiten. Elke werknemer is je collega. Of je nu Nederlander bent of Pool, een vast contract hebt of niet, je bouwt dezelfde rechten op. Dat betekent ook dat je dezelfde vakbondsrechten hebt. Wij spreken werkgevers daarop aan.

De privélevens en de werkomgeving van onze leden worden beïnvloed door ontwikkelingen binnen en buiten Nederland. Om in Europa iets te kunnen bereiken als vakbond is samenwerking met andere vakbonden in eigen land en in Europa nodig. Ook binnen onze organisatie zullen we over de Nederlandse grenzen heen moeten kijken in alles wat we doen. We volgen Europese ontwikkelingen op de voet en proberen ze te beïnvloeden. Een sociaal Europa kan worden bereikt door ons in een krachtige Europese vakbeweging te verenigen die de politieke en financiële middelen heeft om sociale rechten uit te breiden.

Je leven inrichten zoals jij dat wilt

Mensen hebben steeds meer verschillende wensen en

behoefden en willen keuzes kunnen maken die het beste bij hun levenssituatie passen. Wij vinden dat de overheid de voorwaarden moet scheppen om mensen in staat te stellen om volwaardig te kunnen participeren in de maatschappij. De overheid moet zich daarom sterker gaan maken voor een goede inkomensvoorziening voor mensen die niet (meer) in staat zijn om in hun eigen inkomen te voorzien. Ze moet zorgen voor goed onderwijs en stages en een leven lang leren mogelijk maken. Verder is de overheid verantwoordelijk voor goede en voldoende verlofmogelijkheden en kinderopvang, zodat werk, studie en zorg gedurende het werkzame leven gecombineerd kunnen worden. Werkgevers moeten zich actief opstellen en mogelijk maken dat werknemers deze voorzieningen gebruiken. Daarmee worden de kwaliteiten van mensen optimaal benut en mogelijkheden geschapen voor zelfontplooiing. Je leven kunnen inrichten zoals jij wilt is belangrijk, jezelf kunnen ontwikkelen is dat ook. FNV Bondgenoten sluit daarom vele cao's af met ontwikkelingsafspraken. We wijzen onze leden op deze mogelijkheden en geven aan hoe je daar gebruik van kunt maken, zodanig dat je bereikt wat je wilt en kunt en je vertrouwen krijgt en houdt in de toekomst. Individueel en collectief. Permanente ontwikkeling geeft werknemers kansen en maakt ze krachtig.

> Beleidsbesluiten

Beleidsbesluit 1

Gelijk en volwaardig loon, gelijke arbeidsvoorwaarden en gelijke rechten, dus ook vakbondsrechten, en gelijke arbeidsomstandigheden zijn basisprincipes in ons werk. Daardoor staat elke werknemer individueel en collectief krachtiger. Iedereen die in Nederland werkt, moet onder een cao vallen, dezelfde cao als haar of zijn collega's. We willen gelijke arbeidsvoorwaarden ongeacht het type arbeidscontract. Verschillende bedrijven en groepen werkenden moeten een plek krijgen in de cao. Daarbij staat solidariteit tussen de verschillende groepen en generaties werknemers voorop. De cao houdt rekening met huidige, toekomstige en gewezen werknemers. Zolang gelijk en volwaardig loon, gelijke arbeidsvoorwaarden en gelijke rechten niet in een cao geregeld zijn, dient dit steeds weer als cao-voorstel te worden ingebracht net zo lang tot dat dit wel geregeld is.

Beleidsbesluit 2

Kwaliteit van arbeid moet weer voorop komen te staan. Nu streven bedrijven er vaak naar de prijs van arbeid zo laag mogelijk te houden, wat ten koste gaat van kwalitatief goede arbeid. FNV Bondgenoten zet nog sterker in op volwaardige arbeid, die uiteindelijk ook een betere kwaliteit producten en dienstverlening oplevert. Werknemers moeten worden gewaardeerd voor hun vakmanschap en het werk dat ze verrichten. Dat betaalt zich terug in kwaliteit en in hogere arbeidsproductiviteit.

Beleidsbesluit 3

Decent work vraagt om een stevig sociaal fundament binnen Europa, naast het economische fundament. We willen geen concurrentie op arbeidsvoorwaarden en vakbondsrechten en sociale wet- en regelgeving in het werkland moeten gerespecteerd worden. We werken aan een regeling voor een Europees sociaal minimum en willen medezeggenschap en vakbondsvertegenwoordiging op Europees niveau versterken. Om dit te

kunnen bereiken moeten we niet alleen krachtig aanwezig zijn in de bedrijven, maar ook krachtig aanwezig zijn in Brussel. FNV Bondgenoten zal zich sterk blijven maken voor opname van zijn beleidsinzet in de programma's van de politieke partijen die op 4 juni 2009 meedoen aan de Europese Verkiezingen.

Beleidsbesluit 4

Het opstellen van een Decent Work Label helpt ons beter inzichtelijk te maken hoe bedrijven omgaan met werknemers. We ontwikkelen een Decent Work Label waarmee werkgevers kunnen laten zien dat zij staan voor eerlijke arbeid, zowel binnen als buiten Nederland. Daarbij zal worden gestreefd naar een label met een internationale dekking. Daartoe zullen we afspraken maken in EVV-verband. We streven ook naar samenwerking met andere Europese vakorganisaties omtrent de inzet van dit label.

Beleidsbesluit 5

Bedrijven en organisaties en hun werknemersbestanden moeten een afspiegeling vormen van de maatschappij waarin zij werken. Verscheidenheid moet actief worden nagestreefd. Niet alleen in de samenstelling van het werknemersbestand, maar ook op het gebied van doorstromingsmogelijkheden en zelfontplooiing. Het instellen van quota is een belangrijk instrument hiervoor.

Beleidsbesluit 6

De overheid garandeert voor iedereen een redelijk bestaansminimum. Dit moet mensen stimuleren en in staat stellen om volwaardig te participeren in de maatschappij. Daarnaast is een wettelijk kader nodig waarbinnen wij de mogelijkheid hebben om voor alle werknemers aanvullende collectieve (keuze)regelingen af te spreken.

Beleidsbesluit 7

De mogelijkheden om arbeid en zorg te combineren moeten worden verbeterd,

of het nu gaat om mantelzorg, ouder-schapsverlof, of het in kunnen huren van externe zorgverleners zoals kinderopvang en ouderenhulp. Mensen kiezen zelf voor de persoonlijke dienstverlening waar ze gebruik van willen maken. Die dienstverlening moet van goede kwaliteit zijn. De mogelijkheid tot individuele beïnvloeding van de arbeidsvoorwaarden (keuzemogelijkheden) is een manier om werken aantrekkelijk te houden en om werken in te passen in de verschillende levensfasen van werknemers. Wij zetten in op de optimale combinatie van werk en privé voor iedereen door te focussen op zelf-roosteren, telewerken, flexibele werkdagen, levensfasebewust personeelsbeleid en meer zeggenschap van werknemers over hun verlofregelingen. De overheid moet een redelijk minimum aan verlofregelingen en kinderopvang garanderen. Sociale partners maken aanvullende afspraken.

Beleidsbesluit 8

De overheid moet ook zorgen voor een redelijk minimum aan scholingsvoorzieningen, een leven lang, waar iedereen recht op heeft. Wij gaan ons in cao-trajecten sterk maken voor scholingsverlof en individuele scholingsrechten. Op de werkvloer maken we ons ervoor sterk dat werknemers ook gebruik maken van scholingsmogelijkheden. Werknemers doen veelal al lang het werk niet meer waar zij voor opgeleid zijn. In alle jaren dat zij aan het werk zijn geweest, in binnen- en buitenland, hebben ze veel nieuwe kennis en vaardigheden opgedaan. Die kennis en vaardigheden moeten ook worden gewaardeerd. Erkenning Verworven Competenties (EVC) moet een basisvoorziening worden. De overheid dient middels wetgeving zorg te dragen dat zij die niet kunnen maar wel willen een zinvolle en volwaardige arbeidsplaats krijgen met een contract voor onbepaalde tijd. In bedrijven zullen afspraken worden gemaakt over de wijze van inzetten van de betreffende werknemers.

Grenzeloos solidair en sociaal

Nederland is geen eiland, en solidariteit houdt dus niet op bij de grens. We volgen internationale ontwikkelingen op de voet en proberen ze te beïnvloeden. Wij stimuleren onze leden om binnen bedrijven internationale contacten te leggen, netwerken op te bouwen met andere werknemers om gezamenlijk op te trekken, en samen met FNV Bondgenoten de mogelijkheden voor internationale medezeggenschap en vakbondsvertegenwoordiging te versterken.

Vakbondsrechten wereldwijd

We leggen internationale contacten met partijen die belangrijk zijn voor ons; andere vakbonden, werkgevers, overheden en NGO's. We werken als een multinational. We gaan het gesprek aan met multinationale ondernemingen en met investeringsmaatschappijen. In solidariteit

met anderen, wereldwijd. Er zullen internationaal meer en betere, bindende, gedragsregels moeten worden afgesproken. ILO-conventies moeten worden geratificeerd en toegepast, ook door en binnen Nederland. Vakbondswerk kan alleen daar plaatsvinden waar vakbonden toegang hebben tot de werkplek en waar mensen het recht hebben lid te zijn van en zich actief in te zetten voor hun vakbond. Het respecteren van vakbondsrechten door bedrijven en overheden is daarom van groot belang. FNV Bondgenoten maakt zich overal en dus ook in Nederland, daarvoor sterk en vraagt hetzelfde van overheden en werkgevers.

> Beleidsbesluiten

Beleidsbesluit 9

We staan voor het respecteren van mensenrechten en vakbondsrechten, wereldwijd, en we dragen deze mening altijd uit. Economische belangen mogen nooit in de weg staan van het respecteren en ter sprake brengen van de mensenrechten en vakbondsrechten in kernbedrijven en in toeleveringsketens. Vrijheid is een groot goed, vrijheid van meningsuiting, politieke en religieuze overtuiging, seksuele oriëntatie, vrijheid van organisatie en het recht op collectief onderhandelen zijn kernwaarden die Nederlandse bedrijven moeten uitdragen in landen waar ze zaken doen.

Beleidsbesluit 10

We intensiveren de samenwerking met andere vakbonden en maatschappelijke

organisaties wereldwijd voor verbetering van de positie van werknemers. Daardoor kunnen we sterker optreden richting multinationale ondernemingen, investeringsmaatschappijen en op internationaal wetgevingsgebied. De ontwikkeling van internationaal bindende richtlijnen is een must. FNV Bondgenoten zet zich daarvoor nog meer in gebruikmakend van de kracht van de samenwerkende bonden in FNV-verband en daarbuiten.

Beleidsbesluit 11

FNV Bondgenoten wil vakbonden en hun leden mondiaal bijstaan in het sterker worden, opdat werkende mensen overal in staat worden gesteld zichzelf te ondersteunen. We geven prioriteit aan het ondersteunen van mensen die zichzelf willen organiseren.

Beleidsbesluit 12

We willen op het gebied van maatschappelijk verantwoord ondernemen afspraken maken met zoveel mogelijk bedrijven, bijvoorbeeld door het afsluiten van International Framework Agreements, waarbij gekeken wordt naar binnen- en buitenlands beleid op het gebied van veilig, gezond en lonend werk en hoe we daar gezamenlijk kunnen werken aan verbetering. Bij het afsluiten van een International Framework Agreement worden ook afspraken gemaakt over controle op naleving ervan.

> Beleidsbesluit 12A

Werkgevers dienen tijdens de cao-onderhandelingen aangesproken te worden op milieuvriendelijk produceren.

FNV Bondgenoten is een bond van en voor iedereen, waar alle werknemers, hoe verschillend ook, zich thuis voelen. We zijn bij uitstek een organisatie die mensen in staat stelt de regie over eigen werk en leven in handen te nemen. Wij hebben dé expertise op het gebied van werk en inkomen. Als vakbond ondersteunen wij vakmensen in hun werk. Wij zijn een maatschappelijke beweging met een brede inspirerende visie op werk en inkomen. Een professionele vereniging die haar leden serieus neemt. Een ideeënfabriek, informatief, strijdbaar en bindend.

Professionele leden

Wij streven ernaar dat leden zoveel mogelijk zelf aan de slag kunnen met ondersteuning van vrijwilligers en de werkorganisatie. Iedereen kan op grond van eigen belangstelling en deskundigheid een bijdrage leveren, klein of

groot, langdurig of tijdelijk, sectoraal of regionaal. Leden kunnen zich bij FNV Bondgenoten ontwikkelen tot professionele, actieve leden, waarbij zij hun eigen competenties vergroten. Leden die samen een doel proberen te bereiken, hebben sneller succes. Die successen willen we uitdragen, zodat we in de toekomst nog meer mensen mee krijgen.

Leden vinden het belangrijk het heft in eigen handen te nemen waar het gaat over hun leven, hun toekomst. We staan open voor verandering en voor ontwikkeling, binnen en buiten de bond. We helpen elkaar als professionals verder op weg. Leden zijn solidair met anderen, dichtbij en ver weg en we spreken elkaar daarop aan.

> Beleidsbesluiten

Beleidsbesluit 13

FNV Bondgenoten wil een transparante, toegankelijke vereniging zijn. Wij willen een verenigingsdemocratie met een plattere organisatie, dus minder lagen, meer (directe) zeggenschap van het lid en een heldere rolverdeling tussen alle bondsorganen. Besluitvorming hierover vindt plaats in een extra congres in 2010 en het hoofdbestuur komt daarop na raadpleging van de vereniging met voorstellen.

> Beleidsbesluit 13A

Kaderleden vormen de spil in de unieke binding tussen bond en de leden in de bedrijven. Dankzij hen hebben en behouden we in de toekomst onze invloed op de werkvloer en in de samenleving. Bij het zoeken naar

nieuwe kaderleden en het verlenen van ondersteuning dienen de bestuurders hun niet te onderschatten rol met verve te vervullen. Een vergelijking met mentorschap zou hier niet misstaan. Daarnaast dient de bond een gedegen scholing aan te bieden, zodat de status van gekwalificeerd kaderlid en vraagbaak binnen bereik komt. Het is wenselijk om daartoe weer een kadercursus te ontwikkelen die het karakter van de voormalige vierjarige opleiding evenaart. Een opleiding die kennis en verdieping genereert en opleidt tot een zekere mate van professionaliteit. Ervaring heeft geleerd dat een dergelijke kadercursus de positie van het kaderlid vorm geeft, onderlinge binding schept en een netwerk creëert.

> Beleidsbesluit 13B

Kaderleden zijn mensen die draagvlak hebben onder hun collega's. Het hoofdbestuur wil in het kader van krachtige mensen inzetten op wat we informele leiders noemen. FNV Bondgenoten zorgt ervoor dat deze leden goed worden opgeleid en begeleid en waar nodig een formele positie krijgen.

> Beleidsbesluit 13C

Wij willen meer benadrukken hoe belangrijk het is dat promotieteams hun werk goed kunnen doen als aan een aantal zaken uitvoering wordt gegeven en daar hebben we het TDK niet voor nodig. Wat betreft het promotieteam, is het de bedoeling dat datgene wat wij vragen en voorstellen op enigerlei wijze binnen de werkorganisatie opgepakt

> Beleidsbesluiten

wordt, zodat wervingsteams adequaat werk kunnen leveren tegen weinig kosten. Een taakomschrijving van het promotieteam wordt uitgewerkt en gecommuniceerd met degene die belast is met de ondersteuning.

> Beleidsbesluit 13D

Leden van de bondsraad en leden van bedrijfsgroeperaden dienen enkele malen per jaar hun achterban in bijeenkomsten tekst en uitleg te geven van hun handelen in de betreffende bondsorganen. Over datum, plaats en tijd van deze regionale bijeenkomsten worden alle leden in de betreffende regio geïnformeerd en in staat gesteld zich voor de betreffende bijeenkomst aan te melden.

Beleidsbesluit 14

FNV Bondgenoten vindt het noodzakelijk dat wij een afspiegeling zijn van de maatschappij en dat oud en jong, man en vrouw, met verschillende achtergronden, opvattingen en werkwijzen bij ons een plek vinden. We spannen ons er nog meer voor in om dat te bereiken. Leden voelen

zich verantwoordelijk voor elkaar en zijn actief op basis van respect. FNV Bondgenoten doet dit primair door aan te sluiten op vakbondsonderwerpen en te zorgen dat op basis van wederzijds respect mensen binnen het vakbondswerk zichzelf mogen en kunnen zijn.

Beleidsbesluit 15

FNV Bondgenoten zet in op het verhogen van de organisatiegraad. Organiseren en actief leden winnen betekent je verantwoordelijkheid durven nemen voor de toekomst en niet bang zijn voor confrontatie. Er zijn op bedrijfsniveau actieve leden nodig die het aandurven om voor hun rechten op te komen en in staat zijn om hun collega's hierbij te betrekken. FNV Bondgenoten zet al zijn middelen in om deze leden te scholen en te ondersteunen.

Beleidsbesluit 16

FNV Bondgenoten ontwikkelt zich verder als maatschappelijke beweging. Hij heeft een brede inspirerende visie op werk en inkomen en is niet bang voor het doen van controversiële, verfrissende uitspraken en het organiseren van acties. FNV

Bondgenoten doet er alles aan om zich bekend te maken onder (toekomstige) werknemers in Nederland.

> Beleidsbesluit 16A

FNV Bondgenoten moet leden goed informeren over de voortgang van hun cao-onderhandelingen.

> Beleidsbesluit 16B

Bondgenoten moet bekender worden.

> Beleidsbesluit 16C

Het bondsblad DUS en de internetsite van FNV Bondgenoten zullen intensiever worden benut om de leden meer en beter bij de bond te betrekken.

Beleidsbesluit 17

FNV Bondgenoten heeft één ongedeelde FNV voor ogen op basis van een sectorale organisatievorm waarbij de FNV in elke sector herkenbaar is. Waar leden elkaar respecteren ongeacht verschillen tussen hen. Een krachtige organisatie waar mensen bij willen horen, die weet wat mensen willen en mensen bijeen brengt om samen daarvoor op te komen.

Colofon

Teksten en eindredactie

FNV Bondgenoten, Utrecht

Fotografie

Bop Mulder, Amsterdam

Vormgeving

RAAK Grafisch Ontwerp, Utrecht

Drukwerk

Verweij

Oplage: 2000

> *Werkt in je voordeel*